

3-ÅRSPLAN 2022/2025

INNHALDSFORTEGNELSE

Visjon	Side 3
Verdier	Side 3
Om barnehagen	Side 4
Barnehagens innhold	Side 4
Barnehagens styringsdokumenter	Side 4
Samarbeidspartnere	Side 4
Foreldresamarbeid	Side 4
Samarbeids Utvalget (SU)	Side 5
Planlegging, dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid	Side 5
Progresjon	
- Ett og to-åringen	Side 6
- To og tre-åringen	Side 6
- Fire og fem-åringen	Side 7
Tilvenning	Side 7
Hverdagsaktiviteter	Side 8
Lek	Side 9
Friluftsliv	Side 9
Sosial kompetanse og Livsmestring	Side 10
Medvirkning	Side 11
Sunne og aktive Liunger (SAL)	Side 11
Språk og kommunikasjon	Side 12
Inkluderende barnehagemiljø	Side 13
Skolegruppe	Side 14
Miljøfyrtårn	Side 15
Det spirer og gror	Side 15
Tradisjoner	Side 16
Kontaktinformasjon	Side 17

VISJON

«Barna er vår fremtid. Vi gir fremtiden en god start»

Vi jobber for at vår visjon skal gjenspeile alt vi foretar oss i barnehagen.

For å gi fremtiden en god start vil vi:

- gi ditt barn forutsigbarhet og trygghet
- invitere til lek, omsorg, læring og danning tilpasset ditt barns alder og modning i intellektuelle, sosiale og følelsesmessige sammenhenger
- ha en åpen dialog og et tett samarbeid med dere foreldre
- ha glade, trygge og kompetente barn i et miljø med positive, tilstedeværende og kvalitetsbevisste voksne

VERDIER

Våre verdier er: **kvalitet, inkludering og humor**. Personalet har utarbeidet disse sammen og de danner grunnlaget for vårt arbeid i Gunnersbråtan. Verdiene henger tett sammen med visjonen vår og dere vil møte dem i alt vi gjør i barnehagen.

Dette bygger på det barnehageloven og Rammeplan for barnehagen sier om verdier og verdigrunnlag.

I Gunnersbråtan ønsker vi å jobbe for god **kvalitet** i alt vi gjør.

Eksempler på hvordan vi jobber med verdien **kvalitet**:

- Vi jobber for at alle barn skal bli trygge og trives
- Vi ivaretar barnas grunnleggende behov
- Vi støtter og hjelper barna i lek
- Vi jobber systematisk med dokumentasjon, evaluering og planleggingsarbeid
- Vi tilfredsstiller kravet til pedagognorm og personalnorm

I Gunnersbråtan ønsker vi å ha fokus på **inkludering**. Vi vil at alle skal føle seg betydningsfulle og som en viktig del av fellesskapet.

Eksempler på hvordan vi jobber med verdien **inkludering**:

- Alle barna skal ha en tilhørighet til en gruppe med barn og voksne
- Alle øver på ulike ferdigheter innen sosial kompetanse
- Vi legger til rette for felles opplevelser
- Vi snakker med hverandre

I Gunnersbråtan ønsker vi at alle skal oppleve dager fulle av **humor** med glede og latter.

Eksempler på hvordan vi jobber med verdien **humor**:

- Alle blir møtt med godt humør
- Vi tøys og tuller sammen
- Vi gjør aktiviteter lystbetont
- Vi ler ikke av hverandre, men med hverandre
- Vi bruker bøker og historier
- De voksne er gode forbilder

OM BARNEHAGEN

Gunnersbråtan barnehage er en privat andelsbarnehage som ligger i naturskjønne omgivelser på Tranby. Den åpnet høsten 1994 der det tidligere lå en gammel husmannsplass.

Vi har tre avdelinger. Blåbærstua for 1-2 åringer, Mautua og Furustua for 2-5 åringer.

I 2013 ble vi sertifisert som en miljøfyrtårnsbedrift.

Barnehagens hjemmeside er: www.gunnersbratan.no

Vedtakter: barnehagen drifter i henhold til vedtatte vedtakter.

Oppdaterte vedtakter finnes på barnehagens hjemmeside.

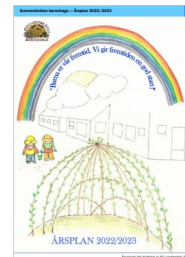

BARNEHAGENS INNHOLD

Innholdet i barnehagen handler både om hva vi gjør og hvordan det gjøres. Innholdet må ses i sammenheng med de føringene som gis av myndighetene. I tillegg skal barnehagen sette mål for virksomheten som må inkludere lokale forhold knyttet til våre brukere og deres behov.

BARNEHAGENS STYRINGSdokumenter

- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehager: www.udir.no/rammeplan/
- Kvalitetsplan for llerbarnehagen
- 3-årsplan—planen beskriver vårt pedagogiske ståsted og hvordan vi jobber
- Årsplan — i planen står det om rammeplanens fagområder, årets tema og aktivitetsplan for året

SAMARBEIDSPARTNERE

- Øvrige barnehager i kommunen
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barneskole/ ungdomsskole/ videregående skole
- Universitetet i Sørøst-Norge (USN)
- Helsestasjonen, helsestasjon psykolog
- Fysioterapeut
- Barnevernet

FORELDRESAMARBEID

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. Barnehageloven §1.

I Rammeplanen for barnehager 2017, heter det at; *Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene.*

Vi legger vekt på å ha et godt og åpent samarbeid med foreldrene. Det er to begrep i barnehageloven som går igjen når det gjelder samarbeid med barnets hjem. Det er forståelse og samarbeid. Med forståelse menes gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barnet. Med samarbeid menes regelmessig kontakt der informasjon og begrunnelser utveksles. Under foreldresamtalene vil spørsmål knyttet til barnets trivsel og utvikling drøftes.

Vi legger vekt på daglig dialog ved levering og henting og vi tilbyr foreldresamtaler i løpet av året.

For at foreldrene skal medvirke legger vi opp til samtaler og drøftinger på foreldremøtene der aktuelle temaer tas opp.

Foreldrene inviteres også til å komme med innspill til tema og prosjektarbeid på avdelingene.

Vi arrangerer foreldremøter, foreldresamlinger, sommeravslutning og kunstutstilling i løpet av året der foreldre og personal møtes til samtale og refleksjon.

SU

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU består av likt antall foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen. Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet foreligger foreldrerådet og SU. SU er med å godkjenne barnehagens årsplan.

Samarbeidsutvalget har ansvar for sosiale sammenkomster med barn og foreldre i Gunnersbråtan barnehage og skal sørge for at arrangementene er inkluderende.

SU arrangerer aktivitetsdag på høsten og på våren, juletefest i januar, 17.maiarrangement på 17.mai og sommerfest.

SU har en egen side på hjemmesiden hvor det legges ut referater fra møtene. Kontaktinformasjon til SU finnes på barnehagens hjemmeside.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING AV PEDAGOGISK ARBEID

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. (Rammeplan for barnehagen 2017)

I Gunnersbråtan er vi opptatt av at hele personalet er med på å planlegge hverdagen og temaarbeidet. Når man er med på å planlegge får man en eierfølelse til det man skal jobbe med og det vil da være enklere å skulle utføre dette i praksis. Pedagogene planlegger de store linjene, og så er resten av personalet med å detaljplanlegger.

Personalet får ansvar for planlegging av små og større aktiviteter hver for seg slik at alle er med på å lage planer.

Årets tema blir planlagt etter at hele personalet har vært med å velge temaet.

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. (Rammeplan for barnehagen 2017)

Barnehagen driver jevnlig vurderingsarbeid både innad i personalet, barna er med og foreldrene kommer med tilbakemeldinger.

Personalet vurderer arbeidet vårt og skriftliggjør det på avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter og planleggingsdager. På disse møtene deltar hele personalet med å reflektere rundt vår praksis. Personalet gjør også observasjoner av hverandre og av situasjoner i hverdagen som er med i vurderingsarbeidet når vi utvikler vår pedagogiske praksis.

Barna er viktige for oss i vår pedagogiske praksis. Personalet samtaler med barna og får høre deres ønsker og tanker om hva de har lyst til å fokusere på, hvordan de ønsker å utføre ulike pedagogiske opplegg og de uttaler seg i etterkant. Planlegging av temaarbeid bygger på samtaler med barna og observasjoner av hva de interesserer seg for. Vi bruker også observasjon, spesielt blant de yngste, for å vurdere de pedagogiske virkemidlene vi bruker.

På foreldremøter og i foreldresamtaler får også foreldrene mulighet til å reflektere over og vurdere vår praksis. Vi kommuniserer også på KidPlan og på mail om små og store gleder og utfordringer som er med på å vurdere vårt pedagogiske arbeid. SU er også en instans som er med på å vurdere årsplanene.

Dokumentasjon

Gjennom å dokumentere vårt pedagogiske arbeid gir vi barn, foreldre og andre interesserte et innblikk i og informasjon om hva barna opplever, erfarer og gleder seg over i barnehagehverdagen. Dokumentasjonen vår forteller om hvordan vi oppfyller kravene i rammeplan for barnehagen og barnehageloven.

Vi dokumenterer vårt arbeid gjennom årsplan, periodeplaner, plakater i barnehagen, barnas kunstneriske uttrykk, bilder på KidPlan og facebook, observasjoner, referater og praksisfortellinger mm.

PROGRESJON

ETT OG TO-ÅRINGEN

Jeg liker å spise selv. Jeg prøver å bruke skje, men jeg søler fordi musklene mine fortsatt er under utvikling. Jeg leker med mat og drikke fordi jeg liker å ta på det og se hva jeg kan gjøre med det. Kroppen min får energien den trenger gjennom små, hyppige og sunne måltider. Av og til kan humøret mitt knyttes til fysiske behov, kanskje jeg er sulten eller trøtt hvis jeg er sutrete? Da er det viktig for meg med nære voksne som ser meg og forstår meg.

For å være glad og fornøyd trenger jeg en lur eller to om dagen, men ellers er jeg utforskende og liker å gjøre ting i mitt tempo. Jeg øver på å gå, og etterhvert løpe. Jeg kan prøve å klatre i trapper og opp på stoler. Jeg liker å leke i nærheten av andre barn og jeg fascineres av andre småbarn, selv om jeg kanskje ikke leker med dem enda.

Jeg trenger rutiner for å føle meg trygg, og varme voksne som setter grenser for meg. I tillegg til mamma og pappa kan jeg også knytte meg til andre voksne, men jeg gråter ofte når mamma og pappa går.

Kom ned på gulvet og lek med meg. Syng de samme sangene om og om igjen, lek borte-titt-titt- leken og les for meg. Jeg liker at du leser den samme boken mange ganger, og leker de samme lekene om og om igjen. Når du smiler og anerkjenner meg, blir jeg glad og stolt, og det føles godt å være meg.

TO OG TRE-ÅRINGEN

Jeg er veldig aktiv fordi jeg trenger fysisk aktivitet, men jeg kan også bli trett og sliten. Derfor er det godt med en liten hvil/lur i løpet av dagen. De store muskelgruppene utvikler seg når jeg går, løper, hopper, klatrer, kaster ball osv. Jeg liker å gjøre ting selv, men kroppen min er kanskje ikke utviklet så mye som jeg skulle ønske, og jeg blir frustrert fordi jeg ikke får til det jeg vil. Etter hvert klarer jeg å sette ord på hva jeg føler, men før det bruker jeg stemmen for å vise det. Da trenger jeg voksne som er tett på, som veileder meg og gir meg rom til å håndtere frustrasjonen min.

Jeg trenger klare og konsekvente regler. Forklar meg selv om jeg kanskje ikke forstår alt, og si hva konsekvensen blir om jeg ikke følger reglene. Jeg trenger trygge, varme og tydelige voksne som viser hva de forventer av meg, som ser meg og hjelper meg til å forstå.

Jeg begynner å få interesse for å leke med andre barn i kortere perioder, men liker også å leke for meg selv. Jeg liker å få andre til å le og være tøysete sammen med andre jeg er trygg på. Men ikke trå over grensene mine, for jeg kan bli redd om jeg blir usikker.

Jeg trenger rutiner, det gjør at jeg føler meg trygg. En hverdag som er forutsigbar gjør meg glad og fornøyd. Gi meg muligheter og opplevelser til å erfare hva jeg mestrer å gjøre selv. Jeg liker å hjelpe til med å lage mat, dekke på, rydde, vaske bordet, dele ut etc. Vis at jeg kan bidra og at jeg er betydningsfull. Det gir meg mestringsglede og stolthet, som igjen styrker selvfølelsen min som er viktig for at jeg videre skal være god mot meg selv og andre.

FIRE OG FEM-ÅRINGEN

Jeg er stor og jeg vil vise deg hva jeg klarer. Jeg er ganske selvstendig med ting som kreves av meg i hverdagen, jeg kan gå på do og vaske hender selv, jeg kan smøre mat og jeg kan kle på meg selv. Jo mer jeg får prøve selv, jo mer kan jeg klare med tiden. Jeg har en begynnende interesse for tall og bokstaver, så la meg få leke med dette i hverdagen.

Jeg er aktiv og energisk, derfor rører jeg mye på meg. Det er ikke sikkert jeg klarer å konsentrere meg så lenge av gangen, men jeg er nysgjerrig og stiller mange spørsmål. Når du er oppmerksom og ser meg, er jeg mer åpen for å lære nye ting. Når jeg blir sett for den jeg er, og ikke bare hva jeg gjør, bygger jeg opp selvfølelsen min. Dette er viktig for at jeg videre skal være god med meg selv og andre.

Jeg liker å leke og danne vennskap. Vennene mine er viktige for meg. Fantasi og rollelek der vi «later som» er veldig gøy, og jeg kan leke over lengre tid. Om det oppstår konflikter liker jeg at voksne hjelper til å løse de, men la meg forklare og hør på hva jeg sier, slik at jeg kan lære meg å løse konfliktene selv.

Rettferdighet er viktig for meg, men jeg kan også etterhvert forstå at rettferdighet ikke er likhet, bare forklar meg det.

Jeg har meninger og jeg vet hva jeg vil, men jeg trenger også at de voksne setter grenser og stiller krav til meg. Jeg føler meg trygg rundt voksne som er varme og grensesettende, som ser meg for den jeg er og som veileder meg til å bli den beste utgaven av meg selv.

TILVENNING

Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplan 2017, s.33.)

Å starte i barnehagen er et stort steg i små barns liv. De skal for første gang klare seg uten foreldrene som frem til nå har representert selve tryggheten i livet deres. For foreldrene betyr barnehagetilvenning kanskje at de er borte fra barna for første gang siden barnet ble født, og mange kjenner at de «grugleder» seg til oppstarten. Tilvenning kan være minst like spennende for foreldrene som for barna. Vårt mål er å gjøre denne overgangen så god som mulig. Da er det viktig å ta barnets følelser på alvor selv om de kanskje så vidt har rukket å fylle ett år.

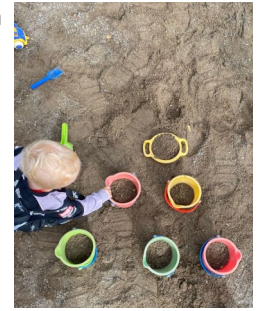
Under tilvenning er det én voksen som følger barnet og foreldrene ekstra tett opp og er med barnet i de første dagene. Målet er å hjelpe barnet å bli trygg i de nye omgivelsene. Noen barn trenger kort tid, andre trenger lang tid. Overgangsobjekter som smokk, koseklut eller vogn brukes ved behov. Det er viktig å ha noe som er kjent og kjært når verdens føles utrygg. Etter hvert blir vi godt kjent med alle de ansatte i teamet og kan få tryggheten fra dem også. Vi håper at alle barna kan være like trygge på alle i teamet, selv om den første voksne ofte får en ekstra god relasjon med barnet og foreldrene.

Vi bruker også bæreseler/ sjal for å gi barnet kroppskontakt og nærhet. Selv om barna er små, jobber vi for å sette ord på det som skjer i barnehagen og å kunne sette ord på følelsene som oppstår i hverdagen og under overganger. I bæresela kan barnet være med på det som skjer, men oppleve at situasjonen er skjermet og trygg fra uforutsette hendelser, nysgjerrige lekekamerater som gjerne vil si hei eller fra alle bevegelsene som oppstår i leken. I bæresela kan barnet bli kjent med rutinene og barnehagehverdagen litt på avstand, godt skjermet av den trygge voksne den får sitte hos. Bæresele er også supert for slitne turgåere, trøtte kroppar eller bare ekstra med kos, nærhet og tilstedeværelse.

Viktigst av alt gjennom tilvenning, men også hele barnehageløpet, er trygging av barn og foreldre. Rutiner og grenser er en viktig del av dette. Trygghet er en forutsetning for å kunne gå inn i aktiviteter med hele seg, det er en forutsetning for å lære. Trygge barn er glade barn, når barna føler seg trygge på menneskene rundt og i rommet eller på uteområdet kan barna tørre å hive seg inn i nye aktiviteter uten å bekymre seg for om det er mulig å få trøst, omsorg, ro eller hvile når barnet trenger det.

For at barna skal bevare tryggheten over på ny avdeling har vi et tett samarbeid med avdelingen barna skal over på. Gjennom våren går Blåbærstua gjerne på besøk over til «stor avdeling» for å bli kjent med både området, rutinene, barna og de voksne. Vi leker både ute og inne på områdene deres, og kanskje tar vi måltidet der også? De ansatte på Furustua og Maurtua er ofte bortom Blåbærstua både ute og inne for å si hei og begynne å bli kjent med barna som flytter over. Før overflytting har en pedagog på Blåbærstua overgangssamtaler med foreldrene og med den nye pedagogen hvor vi sikrer at viktig informasjon følger barnet, og hvor vi kan trygge også foreldrene på at den nye hverdagen blir fin og god for barnet.

Forandring og endring kan være skummelt, både for små og store. Heldigvis møtes både barn og foreldrene av varme, imøtekommende, engasjerte voksne som engasjerer seg i barnets beste også på storbarnsavdelingene. Selv om barna er kjent på huset, og vi har jobbet med at overflyttingen skal bli så god som mulig, hender det ofte at barna trenger tid på å finne sin plass på ny avdeling. Om du som forelder føler deg utrygg er det viktig at du ber om en samtale med oss hvor vi kan snakke om det som er utfordrende eller bare hjelpe med å trygge dere på hvordan hverdagen er.

Å begynne på storbarnsavdeling fører med seg mange endringer i både muligheter, forventninger og krav til barna. På storbarnsavdelingene blir barna mer selvstendige og må mestre mer selv. Det er alltid mulig å få hjelp om det trengs, men barna oppfordres til å mestre mye selv. Vi øver på å kle av og på, gå på do og finne frem matbokser og flasker fra sin egen sekk. Vi øver også på mer selvstendig lek, øver på å kunne løse opp konflikter selv, men også å vite når man trenger å spørre om hjelp fra en venn eller en av de ansatte. Vi øver oss på å ha gode samtaler, på å mestre bevegelse og aktivitet, på å kunne leke både sammen med noen få og med mange, på å si takk og vær så snill, og vi øver oss på å være en medborger i et gruppefelleskap. Sammen kan vi klare nesten hva som helst!

HVERDAGSAKTIVITETER

Hverdagsaktivitetene er alle dagens rutiner; levering, måltid, påkledning, hviling osv. Rutiner er med på å skape forutsigbarhet og trygghet for barna i hverdagen. Hverdagsrutinene er tilpasset barnas alder og modning/utviklingsnivå. Det betyr at barna i ulike aldersgrupper har egne tilrettelagte mål.

Samarbeid mellom barnehage og hjem er viktig for at barna skal ha gode dager i barnehagen. Informasjon ved levering og henting, samt annen kontakt mellom hjem og barnehage, er noe vi ansatte i Gunnersbråtan er opptatt av.

I barnehagen bruker vi *dagtavle* som er en oversikt over hva dagen skal inneholde. Ved starten av dagen gjennomgår vi denne, da snakker vi oss gjennom dagens innhold.

Vi har fokus på matfelleskap og samtaler rundt bordet. Det er frokost mellom 8.30 og 9.00, lunsjen mellom 11/11.30 og 12. Kl.14/14.30 har vi frukt- og grønt-måltid. Under måltidene er de voksne fordelt på barnegruppa, legger opp til samtaler, og er bevisste på de mulighetene dette gir for barns språkutvikling. Måltidet er en god arena for å se hvert enkelt barn siden vi sitter i mindre grupper. Vi vil at barna skal få erfaring med å bruke høflige omgangsformer som å be andre om å sende, takke for maten og vente på tur. Barna skal få erfaring med å bruke samtale / bruke eget språk (kroppsspråk, fakter) om opplevelser, tanker og følelser i alle hverdagsrutiner.

I Rammeplan for barnehagen 2017 står det; Barnehagen skal ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile. Barn i barnehagealder har behov for hvile/avkobling/søvn i løpet av dagen, dette er og nedfelt i lov for bhg. Hviling og sovetid er derfor lagt til rette for på alle tre avdelinger. De minste sover i vogn/på madrass. Hviling på teppe med lydbok for de litt større barna.

Vi legger til rette for at barna får øve seg på å bli selvstendige og delta aktivt i de ulike rutinesituasjonene. Gjennom dette får de oppleve gleden av å mestre nye utfordringer og lykkes. Med dette kan barna bidra med forberedelse til måltider, rydde etter seg når de har lekt, holde orden på plassen sin, pakke sekken ol. Etter hvert som de blir eldre blir de tatt inn i avgjørelser som for eksempel hva som er egnede klær for dagens vær. Vi ønsker å støtte barnas initiativ og undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner. Vi vil utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.

LEK

Leken er en viktig del av barnas verden og har en sentral plass i vår hverdag her i Gunnersbråtan barnehage. Leken gir barna rom for å lære og utvikle ferdigheter som blant annet sosial kompetanse, motoriske ferdigheter, språkutvikling, selvtillit og mestring. Leken er barnets arena og skal være noe lystbetont. Ulike aldre har ulike typer lek, og barna leker utifra sine forutsetninger og erfaringer her i livet. Vi er opptatt av å gi barna felles opplevelser og erfaringer, som igjen gir en felles plattform for videre lek.

Vi jobber for et inkluderende barnehagemiljø (IBM) og er opptatt av at hvert barn skal tilnærme seg gode lekeferdigheter og en allsidig lekekompetanse i samspill med andre. Gjennom lek skapes glede, inkludering, felleskap og sist men ikke minst, skapes vennskap.

Hos oss har vi et ekstra fokus på barnas utelek. Med bruk av aktivitetstavle og rom for felles lek på tvers av avdelingene, har barna et varierende lekemiljø som bidra til variasjon i barnas utelek. Voksenrollen er viktig og vi jobber for å være engasjerte voksne i lek med barna. Gjennom sunne aktive liunger (SAL) har de ansatte lekekurs og aktivitetskurs for kompetanseheving.

Leken er med på å forme oss til den vi er.

«Jeg elsker å leke, fordi da kan jeg bestemme alt selv» (barn 6 år)

Lek er en grunnleggende dynamikk i den fysiske, intellektuelle, følelsesmessige og sosiale utviklingen for mennesker i alle aldre. (Elkind 2008), og artikkel 31 i FNs barnekonvensjon slår fast at barn har rett til lek. Mer presist står det at «Partene anerkjenner barnets rett til hvile og fritid og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder, og til fritt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet.» (Øksnes og Sunsdal, 2018).

Personalets rolle er å tilrettelegge lekemiljøet sånn at alle har en mulighet til å delta i leken uansett eventuelle begrensninger. Det skal tilrettelegges for ulike lekeaktiviteter, både med å gjøre leker og materiell tilgjengelig (RP2017, s.19), men også ved å støtte og hjelpe barna i lek. Dette gjør vi blant annet ved å observere, analysere, støtte, delta og hjelpe til med å berike og utvide leken på barnas premisser (RP2017, s.20). Lekens egenverdi er høy, og lek gir livslys, mening til livet, livsmot, frihet og tillit til egen kreativitet (Brendeland, 2018)

FRILUFTSLIV

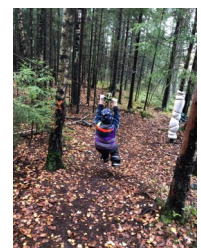
«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring» (Rammeplan, 2017)

Vi satser på friluftsliv som læringsarena. Dette gjør vi gjennom lek og aktiviteter i naturen både i og utenfor barnehagens område. Friluftsliv hos oss er alt fra de små hverdagslige møtene vi har med naturen som f.eks det å lete etter mariehøner eller maur innenfor gjerdet og til avslutningstur for skolestarterne med topptur et sted i Lier.

Vi går turer i skog og mark, og undrer oss sammen med barna over det vi ser og opplever i naturen, av dyreliv og andre fenomener. Med friluftsliv som satsningsområde gir vi erfaringer med å være ute i barnehagen og på tur hele året og kan oppleve gleden ved de ulike årstidene på kroppen.

Gapahuken vår er flittig brukt og fungerer som lekeområde og læringsarena tilpasset alle aldersgrupper. Her lager små og store lekeapparater som hytter og hengebro ved hjelp av naturen rundt oss. Vi lærer oss hva som er viktig å ta hensyn til når vi ferdes i naturen vår.

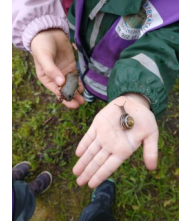

Enkelte dager er vi i skogen eller ved Gapahuken hele dagen og da har vi med hengekøyer som barna kan ta en hvil eller sove i. Det er godt for små kropper å ta en liten pause fra aktivitet i løpet av dagen også når vi er ute på tur.

«Meitemarken er morsom å ha i hånda, det kiler litt. Men hva gjør meitemarken for oss og jorda vår, egentlig?»

«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.» (Rammeplan, 2017)

Fysisk aktivitet er koblet sammen med læringsevne. Gjennom å være med i prosjektet «Sunne og aktive liunger» er vi som barnehage bevisst vårt ansvar for å gi ungene de beste verktøyene til å lære! Gjennom glede ved bevegelse og fokus på et sunt og variert kosthold, skaper vi friske og glade barn!

«Jeg vet du er litt sliten av å gå nå, men tenk så sterke bena dine blir. Neste tur klarer du å gå enda lenger, og klatre enda høyere.»

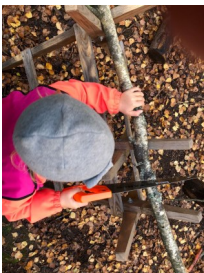

Som foreldre er det viktig at dere gir barna de beste forutsetningene for å oppleve naturen som et godt sted å være. Gjennom å sende med barna riktig utstyr; som klær, sko, sitteunderlag og annet turmaterieell, bidrar dere til å gi barna de beste opplevelsene i naturen som mulig. Nøl aldri med å spørre oss om hva barnet ditt trenger av klær og utstyr!

Vi har lang erfaring og er her for å hjelpe.

SOSIAL KOMPETANSE OG LIVSMESTRING

En viktig del av barnets hverdag er å kunne samhandle med andre på en positiv måte. For å kunne skape gode relasjoner til barn og voksne, må barnet lære å være i samspill med andre, tilnærme seg gode sosiale ferdigheter og en allsidig sosial kompetanse. Her i barnehagen er vi opptatt av lek og lekens betydning, og jobber for at alle barn skal få være en attraktiv lekekamerat og venn. Barnet skal mestre det å være en del av en gruppe, ta hensyn til hverandre, bidra til et godt felleskap, hjelpe en venn og få hjelp av en venn. Vi jobber for og ønsker at alle barn skal bli den beste utgaven av seg selv.

Livsmestring handler om å *mestre livet*. I barnehagen handler det i stor grad om barns mestringsopplevelser og mestring knyttet til hverdagens utfordringer. Vi er opptatt av å skape en balansegang mellom barnets forutsetninger, forventninger og krav fra omgivelsene rundt. *Barnehagen skal støtte opp under og fremme funksjoner som bidrar til barns trivsel, livsglede, mestring og følelsen av egenverd. Likeså skal barna møte støtte i og håndtere motgang, utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.* (Rammeplan 2017)

Vi som voksne, både ansatte og foreldre, har en viktig og sentral rolle som rollemodeller for barna våre. I Gunnarsbråtan er vi opptatt av å la barna bli kjent med at livet har opp- og nedturer, la de få oppleve glede og skuffelse, la de få erfare medgang og motgang, og la de få uttrykke seg og sette ord på følelsene sine. Vi ønsker robuste og selvstendige barn, og da må vi stille krav og sette klare grenser. Gjennom lek og samspill jobber vi aktivt med å støtte og veilede barna til å utvikle et godt selvbilde, vise omsorg, ta hensyn til andre, utvikle empati og konfliktløsning. Det er vår oppgave å gi barna de verktøyene og erfaringene de trenger til å utvikle seg på best mulig måte.

MEDVIRKNING

Rammeplanen for barnehagen (2017) fastslår at alle barn har rett til å medvirke i sin hverdag uavhengig av alder, språk og funksjonsevne. De er viktig å huske at å medvirke ikke er det samme som å bestemme.

«De som alltid låter sine barn göra som dom vill – har fullständigt missförstått begrepet frihet. Det er direkt feigt att säga til sina barn: Gör som ni vill» Astrid Lindgren

Medvirkning kan både være å direkte påvirke et valg og å indirekte bli lyttet til eller tatt hensyn til før en avgjørelse. Barna skal få medvirke ut ifra egne forutsetninger slik som erfaring med å delta i avgjørelser, språk, forståelse og formidlingsevne. Valgene barna får medvirke i skal ikke være større enn barna kan mestre eller takle.

Barns medvirkning handler om at vi voksne tar barna på alvor og er bevisste på deres uttrykksform.

Barns medvirkning er en viktig del av prosessen til å bli en samfunnsborger; å kunne delta i beslutninger med en forståelse for konsekvensene de ulike valgene har. Erfaringene med medvirkning som barna får i barnehagen er med på å bygge opp en evne til å stå ansvarlig for de avgjørelsene man står ovenfor, og med mye øvelse vil barna også få en forståelse for konsekvensene valgene har.

Hos oss i Gunnarsbråtan barnehage medvirker barna blant annet slik:

- Være med på å påvirke turer; målet kan endre seg underveis når vi finner noe spennende
- Barnas interesser og ideer påvirker temaarbeidet i løpet av året
- De minste får medvirke ved at de voksne leser kroppsspråk, lyder og ytringer de kommer med og tar avgjørelser ut ifra det
- Barna er en aktiv del av barnehagemiljøet og påvirker med sine interesser
- Barna får erfaring med nettvett. Vi voksne kan spørre og forklare hva bilder som blir tatt i barnehagen skal brukes til
- I samlinger medvirker barna med sine innspill. De voksne må være åpne for at temaet for samlingen kan endre seg underveis
- Skolestarterne holder et demokratisk valg når det skal bestemmes hva gruppa skal hete

SUNNE OG AKTIVE LIUNGER

Høsten 2018 ble vi med på prosjektet Sunne og Aktive Liunger (SAL). Dette innebærer at vi skal sette fokus på fysisk aktivitet og gode matvaner i barnehagehverdagen. Formålet med prosjektet er å videreutvikle og styrke barnas læringsmuligheter ved å gi barna helsefremmende aktivitet- og kostvaner.

Vi har fokus på å være aktive i naturen, dvs både på barnehagens uteområde og i vårt turområde på utsiden av barnehagen. Vi skal bevege oss i ulendt terreng, legge til rette for lekaktiviteter og utforme naturlekeplass ved gapahuken. Barna skal få oppleve gleden ved å bevege seg i naturen i alle årstidene ut i fra sitt eget mestringsnivå.

Barn og personal vil få opplevelser med å bevege seg til musikk på aktivitetssamlinger på avdelingen og felles for hele barnehagen, både ute og inne. Musikk og dans er også en naturlig del av hverdagen på avdelingene både inne og ute.

Blime dansen har blitt en tradisjon som alle avdelinger øver på og som er naturlig del av aktivitetssamlingene våre.

Diskofest er også et hyggelig innslag i november måned hvor vi kler oss ut, og danser til musikk og diskolys på fellesrommet vårt.

Barnehagens uteområde brukes til ulike fysiske aktiviteter som regelleker og hinderløyper som tilbys med jevne mellomrom.

Kost og gode matvaner har vi hatt fokus på i flere år. For oss er det viktig å legge til rette for måltider hvor vi sammen sitter ned og spiser. Vi er en sukkerreduert barnehage som er opptatt av å servere barna sunn, variert mat og tar utgangspunkt i helsedirektoratets retningslinjer for mat og måltider i barnehagen. Det serveres grøt en dag i uken og varmmat en dag i uken, de tre siste dagene serveres det brødmat. Maurtua og furustua vil lage mat på bål ved gapahuken flere ganger i løpet av året.

Vi har valgt å feire barnas bursdager med barna i fokus, uten å servere snacks, kake eller andre søtsaker. Det er bursdagsbarnet som er viktig i feiringen, og barnet markeres med ballonger, krone, flagg, og avdelingens bursdagstradisjoner.

Barna får delta i matlagingen ved bla å dele opp frukt og grønnsaker som serveres. Det tilbys varierte matvarer som barna blir tilbudt å smake på.

Skolegruppa deltar på frukt og grønt dag i regi av SAL hver høst, her er smaking på ulike frukt og grønnsaker en spennende aktivitet.

Aktive barn med sunne matvaner har bedre forutsetninger for å lære. Gjennom å være med i prosjektet «Sunne og Aktive Liunger» er vi som barnehage bevisst vårt ansvar for å gi barna de beste verktøyene til å lære! Gjennom glede ved bevegelse og fokus på et sunt og variert kosthold legger vi grunnlaget for friske og glade barn!

SPRÅK OG KOMMUNIKASJON

Å utvikle språket er noe av det mest betydningsfulle som skjer i et barns liv. Språklige ferdigheter er nødvendig for å kunne delta i leken og forstå reglene for samspill. Språket er nært knyttet til utviklingen av vår identitet og tilhørigheten til fellesskapet.

Tidlig og god språkstimulering er derfor en svært viktig del av barnehagens innhold. I språk legger vi kommunikasjon gjennom ord, tegn, kroppsspråk og språkbilder. Barn som er flerspråklige har et godt grunnlag for å lære norsk i barnehagen dersom morsmålet blir brukt aktivt hjemme i samtaler, lesing av bøker ol.

Lier kommune ble valgt ut som språkkommune i 2018. I denne sammenheng er det utviklet en Standard for språkarbeid i Lierbarnehagen. Den skal sikre et godt og systematisk arbeid med språk i alle barnehagene i Lier. Barnehagen har i denne sammenheng gjort en kartlegging av arbeidet vi gjør, og lager kontinuerlig nye mål og tiltak for utviklingsarbeid knyttet opp mot språkarbeidet.

I barnehagehverdagen ønsker vi at barna skal møte et rikt og variert språkmiljø med bevisste voksne som bruker språket aktivt i hverdagen. Det er i gode dialoger i hverdagen barn lærer seg språket. Barna skal oppleve å bli tatt med i samtaler som utvikler og stimulerer språket. Vi er opptatt av at barna skal bli lest for alene og i små grupper, inne, ute og på tur. De skal møte ulike fortellinger, eventyr, poesi, dikt, rim, regler og sanger.

I temasamlinger om følelser, og i lek og samspill, skal barna få erfaringer med å snakke om og sette ord på følelser. De voksne skal være til stede der barna leker, som støtte og til hjelp når det trengs. De voksne skal også bidra til å gi felles opplevelser som gir utgangspunkt og inspirasjon til lek.

Vi jobber med temaarbeid over tid, hvor bøkene vi leser vil brukes i utvikling av lekemiljø, turer, formingsprosjekter og språkarbeid på avdelingen. Vi ønsker å gi barna mange gode leseopplevelser, nye begreper med både førstehåndserfaring og andre konkretiseringer i form av bilder, musikk, figurer osv. samt inspirasjon til lek og fantasi.

INKLUDERENDE BARNHAGEMILJØ

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna. (Lov om barnehager 2021, § 41)

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. (Rammeplan, 2017)

Høsten 2021 ble vi med i prosjektet Inkluderende barnehagemiljø som er et samarbeid mellom barnehagene i Lier kommune og USN (Universitetet i Sør-Øst Norge.) Prosjektet er kompetanseutvikling for personalet i jobben med å forebygge, avdekke og sette inn tiltak dersom et barn føler seg krenket eller mobbet. Prosjektet vil gå over en 3-årsperiode der personalet får faglig påfyll på personalmøter og planleggingsdager.

Visjonen for prosjektet er: I lierbarnehagen er vi tøffe nok til å gå foran!

HVA ER MOBBING?

Det finnes mange definisjoner på mobbing. Vi velger å bruke samme definisjonen som Kvalitetsplan for Lierbarnehagen 2019.

«Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksen og/eller barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet.» (Ingrid Lund, 2017)

BARNEHAGENS ARBEID FOR FOREBYGGING AV MOBBING OG KRENKELSER

- Vi vil jobbe for et barnehagemiljø med nulltoleranse mot mobbing blant barn og voksne. Hvis en situasjon oppstår, vil personalet sette i gang tiltak med en gang og vi vil ta i bruk en aktivitetsplan. Alle henvendelser vil bli tatt på alvor, i nært samarbeid med hjemmet.
- Alle barn skal få oppleve et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og mestring
- Vi starter allerede på småbarnsavdelingen med å lære om følelser og å gjenkjenne de ulike følelsene hos andre. Vi snakker mye med barna om hvordan man skal være mot hverandre, og hvilke konsekvenser ulike handlinger kan føre til på godt og vondt
- Vi vil veilede barna til hva de skal gjøre hvis de opplever selv eller observerer krenkelser eller mobbing i lek/samspill i barnehagen
- Vi vil jobbe målbevisst med sosial kompetanse, og hjelpe barna til å mestre lek og samspill i hverdagen
- Vår oppgave er å støtte og veilede barna til å lære seg strategier for å mestre lek og sosialt samspill med hverandre på en god måte i samarbeid med foreldrene/hjemmet

SAMARBEID MELLOM FORELDRENE OG BARNEHAGEN

Et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn innebærer at foreldre og barnehagens personal samarbeider til barnas beste. Et godt foreldresamarbeid der foreldrene og barnehagen kan ha tillit til hverandre og være åpne om ulike utfordringer og måter å løse disse på sammen vil være viktig for et trygt og godt barnehagemiljø.

Du som forelder har en viktig rolle med å involvere deg for å lage et trygt og godt barnehagemiljø for barna ved bl.a å inkludere andre barn, hilse på, invitere med hjem og ikke minst snakke positivt om andres barn, foreldre, barnehagen og de ansatte. Når det skal inviteres til bursdag er det viktig at ingen faller utenfor, snakk derfor med personalet om hvem det vil være naturlig å invitere. Når barnet ditt blir invitert, så er det like viktig å komme. Tenk om det er ditt barn ingen kommer i bursdag til, hvordan vil det være for ditt barn?

Som foreldre er du med på å gi barn gode holdninger og inkludere andre. Du er et forbilde for ditt barn og bruk dette på en god måte.

Vi i barnehagen har samme ønske for ditt barn som deg og det er det å bli en del av fellesskapet og få gode lekevenner.

SKOLEGRUPPE

I starten av barnehageåret er barna med på et demokratisk valg for å bestemme gruppenavn. Stemmelokalet er på Felles (allrommet ved kjøkkenet) og er en høytidelig dag. Konvolutter, valgkort, og det er et hemmelig valg uten at de som stemmer treffer på hverandre i prosessen. Det er knyttet spenning til skolegruppenavn i august/september hvert år. Frukt og grønt – dag med SAL (Sunnne aktive Liunger) i august er det første som skjer for skolegruppa. Da går turen til en gård i Lier hvor vi får innblikk i både mat og helse gjennom varierte aktiviteter. I september er vi på besøk på brannstasjonen.

I løpet av året bruker vi tid sammen på turer og vi har gruppesamlinger med skoleforberedende oppgaver. Vi har fokus på selvstendighet, sosiale ferdigheter, følelser og verdiskapende arbeid. Sosial kompetanse og samhandling med andre i lek og ulike oppgaver vil ha stort fokus hele året.

Når vi er på tur ønsker vi å gi barna erfaringer med ulike naturopplevelser, vi bruker området ved gapahuken mye og barna får prøve seg på å sage, spikke og spikre. De får være med på å bygge opp naturlekeplass i skogen og erfare ulike terreng og turmuligheter i nærområdet.

Når vi har gruppesamlinger i barnehagen bruker vi tiden på å lese bøker, synge, gjøre oppgaver med tegning, bokstaver, tall og former. Vi øver på å snakke og stå frem i liten gruppe og ha samtaler rundt ulike temaer og det sosiale miljøet.

På slutten av året øver vi på selvstendighet i sosialt samspill ved å la barna, med godkjenning av foreldrene, leke alene ute i kortere perioder. De er med på å lage regler for den tiden de skal være ute, og også konsekvensene det får hvis reglene ikke overholdes. Dette er en god mulighet til å trene seg litt på utelek mer lik den de vil oppleve på skolen. De får øve seg på å løse eventuelle konflikter, lære seg å ta kontakt med en voksen om noen slår seg og bli enige om hvordan alle kan ha det fint ute sammen.

I samarbeid med foreldrene jobber barnehagen for at barna danner et godt grunnlag slik at overgangen fra barnehage til skole blir god.

Som avslutning har vi overnattingstur til Eiksetra. Dette pleier å være en kjempeopplevelse for både store og små.

Vi jobber for å få til en best mulig overgang til skolen for skolestarterne våre. Lier kommune har utarbeidet planen «Eldst i barnehagen—yngst på skolen» og denne bruker vi for å få til denne gode overgangen til skole. Pedagogene som har ansvar for skoleruppa følger opp denne overgangen og deltar på kommunens felles møteplass for barnehage og skole.

MILJØFYRTÅRN

Vi er en miljøfyrtårnsbedrift og ble første gang sertifisert i 2013. I juni 2022 ble vi igjen resertifisert. Godkjenningen innebærer at vi oppfyller strenge krav bl.a til avfallshåndtering, innkjøp og arbeidsmiljø. Ved å være en miljøfyrtårnsbedrift er vi med på å vise vei for andre i godt miljøarbeid. Hverdagen er en læringsarena for barna, vi skal lære å ta vare på naturen vår og gi barna en bærekraftig fremtid. Allerede fra første året i barnehage er vi opptatt av kildesortering, søppelplukking og å være gode med både natur og andre rundt oss. Barna tar med seg det de lærer i barnehagen hjem—flere foreldre kan melde om hvor bevisste barna er på hvor ulik søppel skal kastes også hjemme.

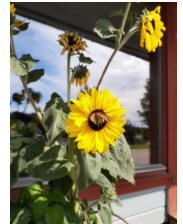
I Gunnersbråtan er vi opptatt av å ikke kaste unødvendig mye spiselig mat, samtidig som vi skal ivareta mattilsynets strenge krav til matservering. Vi tar mindre mat inn til måltidene og henter mer ved behov. Middagsrester, ostebiter og ferskt brød fryses ned så vi kan servere maten en annen gang uten at maten blir dårlig.

I 2016 fikk vi barnas miljøpris for vårt fokus på insekter og insektshotel. Etter at vi vant denne prisen har vi fortsatt interessen for insekter og insektshus og viktigheten av å ha insekter rundt oss. Vi sår blomster om våren med tanke på insektene og vi har vår egen kjøkkenhage.

«Hva er et ark laget av? Hva kan vi redde ved å bruke færre ark? Kanskje en hel skog! Hva kan trærne gi oss tilbake som takk for hjelpen?»

DET SPIRER OG GROR

Vi har en liten kjøkkenhage hvor vi planter, følger og høster våre egne grønnsaker. Vi har også opparbeidet oss en liten frukt og bær hage med bl.a epler, plommer, rips, bringebær og solbær. Personalet tar med seg barna i prosessene med kjøkkenhagen, de får være med å plante, luke og høste. To i personalet har spesielt ansvar for å følge opp grønnsakshagen i løpet av året og bestemmer sammen med barna hva som skal plantes der.

Arbeidet med å få frukt, bær og grønnsaker til å spire og gro er et arbeid som foregår hele året og det har blitt utarbeidet et årshjul som vi følger.

Målet med grønnsakshagen er at barna skal få være med å se og føle på gleden ved å få ting til å spire og gro.

I løpet av våren har barna fått et lite innblikk i grønnsakshage drift. Det vi sådde i vår har vi i løpet av sommeren sett spire og gro. Dette blir smakt på underveis og det blir også brukt i matlagingen i sommer og utover høsten.

Barna får også være med å høste, dele opp og lage ulike retter med det vi klarer å få frem i frukt-, bær- og grønnsakshagen.

TRADISJONER

Vi har mange tradisjoner/arrangement i løpet av barnehageåret der de fleste arrangementene er for barn og personalet i løpet av barnehagedagen. Vi ønsker også at noen arrangementer der foreldrene også kan delta, dette vil stå i beskrivelsen av arrangementet. I årsplanen som kommer ut hver år er det en aktivitetsplan med oversikt over alle tradisjoner og aktiviteter for året med dato.

HØSTEN

Frukt og grønt dag

Skolegruppa deltar på Frukt og Grønt dag i regi av SAL. Her får de dele opp og smake på ulike frukt og grønnsaker.

Brannvernuka

I løpet av brannvernuka lærer vi om brannvern, vi teser brannslangen og vi har brannøvelse. Skolegruppe besøker brannstasjonen og får sett hva de holder på med der.

Barnehagens bursdag

Alle avdelingene i barnehagen møtes til en felles-samling med opptreden og bursdagssang.

Discofest

På den mørkeste tiden av året er det godt med litt ekstra lys og glede. Vi arrangerer Discofest med dans og musikk.

Desember

Våre tradisjoner i adventstiden er bl.a at alle avdelinger har nedtelling til jul med julekalender og adventssamlinger. Det blir også fellessamling.

Vi sender julekort til barnas besteforeldre både i Norge og utenfor Norge.

Mange barn opplever at det skjer mye utenom barnehagehverdagen i løpet av desember. Vi ønsker derfor at desember er en måned hvor barna får oppleve sine vanlige rutiner samt ro og hygge.

Alle avdelinger vil holde på med noen hemmeligheter i løpet av førjulstiden og barnas medvirkning er viktig når vi holder på med dette. Det vil derfor være ulikt hva og hvor mye barna har med seg hjem. Noen barn vil ha med en ting og noen vil ha med seg flere ting.

Kirkebesøk

De eldste barna våre deltar på julegudstjeneste for barnehager i Tranby kirke.

Julebord

I løpet av desember har vi barnas julebord der det blir servert julemiddag.

Lucia/lysfest

13. desember markerer vi Lucia med Lucia-tog i barnehagen. Dette arrangementet kan foreldre delta på.

Skolegruppa deltar i Lucia-tog på Hallingstادتunet.

Vi lager lykter i desember som vi sprer juleglede med ved å dele ut til naboer.

Nissefest/nissetogmarsj

Vi har nissefest for barn og personalet før jul. Barn og personal kler seg ut som nisser og koser seg med gang rundt juletreet og nissegrøt. Hvis vi er heldige så kanskje nissen kommer en tur.

Vi går nissemarsj rundt i nabolaget og synger julesanger.

VÅREN

Skiskole for 4-åringene

Vi drar på skiskole i Asker med alle barna i 4-årsgruppa. Skiskolen foregår 5 ganger i januar/februar.

Samefolkets dag

Vi markerer Samefolkets dag 6.februar med formingsaktiviteter, musikk og samling.

Karneval

Vi lager våre egne karnevalskostymer i barnehagen der barna er deltakende. Vi pynter til karneval og har en samling der vi opptre for hverandre før vi «slår katta» ut av sekken. Vi lager vår egen Pinjata som er formet som et tema vi er opptatt av.

Ramadan og Eid

Vi markerer Ramadan og Eid med samlinger, formingsaktiviteter og smaksopplevelser.

Verdens aktivetsdag

10.mai markeres verdens aktivetsdag og denne dagen har vi en aktivitetssamling før vi har ulike aktivitetstilbud for barna.

17.mai

16.mai lager vi 17.mai stemning hos oss og vi går i tog og spiser is.

17.mai kan alle barn og foreldre delta i 17.mai-tog som går fra Hennemmarka skole og ned til Kirken. Etter barnetoget er det et arrangement i barnehagen med litt leker for barna og salg av is. Dette arrangementet er i regi av foreldrene.

Overnatting

Skolegruppa har avslutningstur til Eiksetra hvor de har ulike aktiviteter og overnatter i lavvo.

Sommerfest

Vi har en sommerfest for barn, foreldre og personalet i juni. Her blir det opptreden fra barna og personalet. Det blir også lagt opp til mat og hygge sammen.

Kunstutstilling

Vi arrangerer kunstutstilling tre dager der vi viser frem hva barna har laget i løpet av året. Utstillingen åpnes høytidelig dag en med tale og klipping av snor. Det blir vist frem prosesser og ferdige produkter. Det vil være mulig å se på utstillingen ved levering og henting de dagene utstillingen henger oppe.

Pride-/regnbueuke

I juni har vi en uke hvor vi setter litt ekstra fokus på toleranse og inkludering. Vi avslutter uken med en regnbuefest med farger, dans og musikk.

KONTAKTINFORMASJON

DAGLIG LEDER

styrer@gunnersbratan.no

Tlf: 32 85 32 75

Mobil styrer: 484 96 530

BLÅBÆRSTUA

blaa@gunnersbratan.no

Tlf: 922 11 556

MAURTUA

maur@gunnersbratan.no

Tlf: 922 13 382

FURUSTUA

furu@gunnersbratan.no

Tlf: 922 12 159